

Fòrum social català 2010
Intervenció sobre laïcitat
Josep Maria Gasch i Riudor

La meva intervenció tindrà dos eixos. El primer sobre l'experiència personal i un segon sobre les reflexions i actuacions de l'associació "Cristianisme al segle XXI" sobre la laïcitat.

En Joel Cortès ha parlat de la seva experiència, de protestant, dins del nacional-catolicisme. Jo, dins d'aquest context, voldria posar de manifest uns trets que com a mínim van permetre el respecte i la tolerància, malgrat la trampa que aquestes actituds comporten, com ha dit en Joel.

Sóc fill de Rubí, població amb gran i magnífica tradició protestant. Quan d'infant anava pels carrers en la diada del DOMUND (festa de l'església catòlica per captar donacions pels "infidels") una persona em va aturar i em va espetar: "jo no dono als catòlics, perquè sóc protestant". Descoberta sorpresa. No tothom al meu poble, a Catalunya, era catòlic.

Sóc fill d'una família oberta. També al meu poble (avui ciutat) hi vivien gitanos, i els pares els reconeixien.

Educació oberta a l'escola (llevat la llengua castellana), lectura de Camus, Sartre, marxistes... Treball a l'escoltisme català, amb l'existència de l'Associació Catalana d'Escoltisme, on s'hi integraven els corrents catòlics, confessional no catòlic i el que anomenàvem neutre, és a dir que no tenia com objectiu la formació religiosa de cap mena.

Activitat clandestina en el FOC, on hi convivim persones amb cosmovisions religioses i atees.

Treball en un despatx on a part de companys no practicants teníem un pastor protestant.

La tolerància i el respecte dels inicis es converteixen en convivència i solidaritat amb totes les persones que lluiten per un altre món millor.

No és estrany que amb aquestes condicions i vivències, sigui normal acceptar la pluralitat religiosa i la necessitat de cercar el punt de trobada amb tots els homes lluitadors, creients o no creients.

I també trobo natural que si havia de seguir treballant dins d'una institució religiosa, optés per "Cristianisme al segle XXI", associació que destacava com un dels fets positius en el món modern la laïcitat (butlletí del 2003/04) tot manifestant que "no tenim cap dificultat en reconèixer fins i tot el paper positiu (perquè és purificador) de l'anticlericalisme laic en relació amb l'Església catòlica".

I en aquest línia calen destacar les següents intervencions i actuacions:

El març del 2004 en motiu d'una taula rodona sobre laïcitat al centre interreligiós de Barcelona, les 14 entitats cristianes que integren l'Associació demanen que l'església catòlica renunciï als seus privilegis.

I durant el curs 2004/05 es posiciona en favor d'una disciplina sobre cultura religiosa a l'escola substituint l'assignatura de religió, postura que es dona a conèixer a les formacions polítiques amb representació al Parlament català, i d'aquestes visites es constata que l'obstacle per la substitució desitjada era l'acord entre la Santa Seu i l'Estat espanyol sobre ensenyament, pactat el 1977 conjuntament amb altres acords. (1)

I per intentar anular l'obstacle l'Associació encarrega un estudi sobre la constitucionalitat dels acords esmentats, estudi del que es conclou per una banda la inconstitucionalitat dels acords i es suggereix per l'altra la denúncia a l'Estat, a iniciativa del Govern o per iniciativa de les cambres legislatives, de dits acords. Denúncia que cap formació política s'atreveix a realitzar. Estudi editat el 2008. (1)

I el febrer de 2008 amb un grup d'entitats que van aplegar-se a l'església dels jesuïtes de Casp es va aprovar un manifest en el que es demanava un acord català sobre laïcitat amb l'objectiu de definir clarament la independència entre els àmbits polític, social i religiós. (1)

I finalment i durant l'any passat (2009), l'Associació ha signat conjuntament amb la xarxa estatal "Redes" un manifest sobre laïcitat i ha organitzat el VI congrés sobre el tema la llibertat religiosa en un estat laic, congrés que en la darrera conclusió tornava a demanar la derogació dels pactes concordataris. (1)

(1) En aquesta mateixa web, es troben els documents a que es fa referència en aquest resum.